

# DELO ŽIVLJENJE

glasilo delovne skupnosti tovarne obutve alpina žiri

LETNIK 14

STEVILKA 1

ZIRI, JANUAR 1975

## NOVOLETNA POSLANICA

### Predsednik skupnega delavskega sveta

IVAN URSIC:

Bliža se novo leto in vsi delamo obračun za leto, ki je za nami. Pretresamo, kaj je bilo dobrega in kaj bo v prihodnosti treba popraviti. Pojavljale so se organizacijske težave. Bile so razne težave v proizvodnji, ki so zmanjševale doseg proizvodnega plana, s tem pa tudi finančni in OD, ter povzročile veliko nereda. Zato moramo z Novim letom potegniti črto in paziti, da se take napake pojavljajo v čim manjši meri, oziroma se sploh ne pojavljajo.

Leto 1974 je bilo leto velikih sprememb in težkih preizkušenj. Ustanovili smo TOZD, s čimer smo omogočili delavcem večje neposredno odločanje. Sprejeli smo vrsto pravilnikov, kateri urejajo vprašanja v TOZD, s tem tudi boljše odnose v kolektivu ter organizacijo v podjetju. To se pravi, delavci imajo več možnosti o odlo-

čanju o vseh važnejših vprašanjih v podjetju.

Tudi volitve, ki so bile decembra bodo omogočale večji vpliv delavnih ljudi v krajevni skupnosti in v občini. Tako bodo delegati za-



stopali delovne ljudi, povečalo se bo samoupravljanje v krajevni skupnosti in občini.

Vedno, ko se vrnemo po prehojeni poti, gledamo tudi naprej. Vidimo, da nas čakajo težke naloge. Če pogledamo samo naše tržišče, vidimo, da se pojavlja huda konkurenca, ki nas sili k zmanjševanju cene proizvoda. V marsikaterem primeru pa to že ni več mogoče.

Proizvajalci drugih držav prihajajo na tržišče s cenejšimi proizvodi ter nas lahko izpodrivajo z našega tržišča, kjer smo se že uveljavili. Zato bo v letu 1975 treba izboljšati proizvodnjo, povečati storilnost, seveda pa ob tem ne smemo pozabiti na kvaliteto, saj, kot vedno, je to naša boleča točka. Mislim, da bo ravno v tem veliko pripomogel novi pravilnik o OD, ki je v pripravi, saj bi ta moral stimulirati vsakega posameznika, da dobro opravi svoje delo, da bo za dobro delo bolje nagrajen, za slabo pa slabše.

V letu 1975 imamo zastavljene velike načrte, gradnjo skladišča v Zireh, gradnjo proizvodne hale na Colu. Vse

to pa bo zahtevalo veliko sredstev, požrtvovalnosti in truda vsega delovnega kolektiva. Zato želim vsemu kolektivu srečno in uspešno novo leto 1975!

### Predsednik delavskega sveta TOZD PROIZVODNJA PETER JEREB:

Minilo je leto dni, ko smo se organizirali v dveh TOZD. Ko pogledamo in se zamislimo nazaj, kako smo v tem letu dni upravljali in gospodarili v podjetju, vidimo, da smo imeli iste in celo večje težave kakor pred reorganizacijo. Saj smo morali, poleg ostalih problemov, kot so materiali, priprava dela, proizvodnja in tako dalje, urediti vrsto samoupravnih aktov, brez katerih v današnjih časih podjetje ne more in ne sme biti. Ko človek premišljuje in analizira delo za nazaj, mu pride večkrat na misel, zakaj tako, zakaj je treba toliko delati, toliko papirja

in razprav. Treba je nanovo vnašati spremembe, ko se še nismo navadili na določen pravilnik ali statut. Spet moramo po vseh zakonskih predpisih obravnavati, spre-

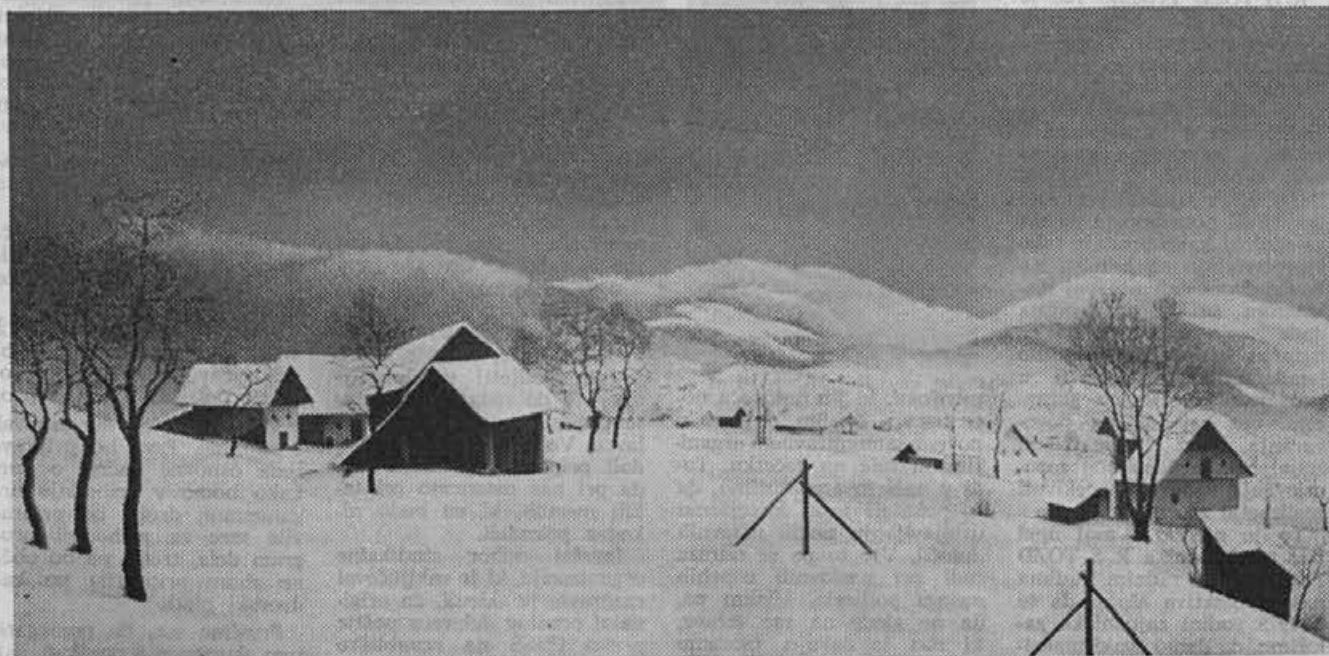


jemati spremembe in končno potrjevati na delavskem svetu. S tem mislim reči, da bi morali naši zakonodajalci misliti malo naprej ne samo od danes do jutri. Saj nam vsaka sprememba da ogromno dela v režiji, izgubljenega časa v proizvodnji, ko imamo za vsako stvar zbor delavcev po oddelkih in končno še dolge seje delavskih svetov.

Se nekaj o proizvodnji. Kakor vsi vemo, smo tudi v proizvodnji imeli v preteklem letu mnogo težav, tako da uspeh podjetja ne bo tak kakršnega smo pričakovali oziroma želeli. Da ne bi ponavljal starih stvari, naj omenim samo to, da sedaj lahko primerjamo proizvodnjo izvoza za Sovjetsko zvezo lahke izdelave (salonk) in zimskih škornjev. S tem mislim na pripravo dela in materiale. Vemo, kakšne probleme smo imeli spomladi in poleti, ko smo delali omenjene salonke, slabo pripravljene v razvojnem oddelku. Pa tudi materiali so bili slabi. Vse to vpliva na kvaliteto in majhno proizvodnjo, na koncu pa na uspeh in veliko slabe volje. Ko primerjamo jesensko-zimsko sezono, vidimo, da smo z malo boljšo pripravo in z boljšimi materiali dosegli tudi v proizvodnji mnogo boljše rezultate, saj smo napravili veliko več po količini in tudi kvaliteta je bila mnogo boljša, čeprav še vedno ne najboljše. Preveč je še škarta.

(Nadaljevanje na 2. strani)

JANEZ SEDEJ: Zimska pokrajina



Vsem srečno novo leto 1975!





# NOVOLETNA POSLANICA

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ko smo začeli delati spomladansko obutev, smo na žalost pri prvih artiklih nateleti zopet na iste težave, kakor lani, gornji deli so zopet premajhni, ne odgovarjajo kopitu, na katerega so namenjeni. Problem bo v proizvodnji, zopet bo z več truda delavcev na traku manjša in slabša proizvodnja. Občutek imam, da v našem podjetju nismo sposobni narediti nekaj res finega. Izgleda, da smo še vedno navajeni na bolj trpežne in težje izdelave, pa čeprav imamo veliko mladih strokovnjakov.

Iz tega je mogoče sklepati, da bo naš strokovni kader v bodoče še bolj in pravočasno moral reševati in odpravljati napake. Delavci v proizvodnji pa še z večjo voljo do dela in natančnostjo delati kvalitetno in količinsko, kajti le na ta način bomo v bodoče dosegli boljše uspehe.

## Predsednik delavskega sveta TOZD PRODAJA MIRKO RIBIČ:

Još jedna poslovna godina ostala je iza nas. Dali je 1974 godina bila za naš kolektiv uspešna ili ne, dali smo zadržane si zadatke na početku godine ispunili ili ne, stvar je svih nas radnih ljudi u kolektivu da damo realnu i objektivnu ocjenu našeg udjela u radu i da budemo i samokritični kod sumiranja rezultata rada, te da izvučemo maksimum iskustva iz svega onoga što smo trebali još uraditi i odkloniti da bi rezultati rada bili još mnogo bolji i uspješniji.



TOZD Prodaja si je zadržati što veći promet, smanjiti tala kao glavne zadatke ostavštvo više zalihe in to zalihe starih modela, te sprovesti u život i djelo zacrtane promjene po ustavnim amandmanima. Dali smo i koliko u tome uspjeli pokazati će konačni godišnji rezultati ali uvjerana sam, da su rezultati našeg rada očiti, te da smo izvukli maksimum s obzirom na uvjete rada i poteškoće koje su nas u toku čitave godine pratile.

Plan će biti ispunjen i prebačen, a zalihe osjetno manje nego su bile, u 1973 godini. Da nije bilo neplaniranog, zakasnjenja proizvodnje, posebno jesenske kolekcije

promet bi ostvarili još veći a analognu tome zalihe smanjili još više. Pored zakašnjenja naših modela veliki utjecaj na slabiju prodaju imalo je to što je veći dio naših modela kako muški tako i ženski izradjeni od dosta nekvalitetnih materijala, tako da su cipele bile pretvrde i što je zabrinjavajuće sa ogromno reklamacija. Da nismo naišli na iste nepredviđene poteškoće naši rezultati rada bili bi još bolji pa prema tome i konačan uspjeh poslovanja još povoljniji.

Usporedno praćenjem kretanja prodaje i rješavanjem gornjih problema R. S. TOZD Prodaje radio je vrlo intenzivno po pitanju daljnijeg usavršavanja radničko-samoupravnih odnosa, usavršavanje i sprovođenje u rad po novim Ustavnim amandmanima, kakove su nam obaveze i dužnosti kao odvojeni TOZD Prodaje, što treba u daljnjem radu poduzeti da bi ostvarili još bolje rezultate, kako uskladiti sve tekuće probleme sa TOZD Proizvodnjom i drugo.

Pored rješavanja tih općih problema odnosno obaveza koje su vrlo značajne za naš kolektiv Alpine, a u interesu zajedničkog usklađivanja naših obaveza, potreba i mogućnosti bez, razlike na koji se TOZD odnosilo, naš R. S. TOZD Prodaje intenzivno je radio na poboljšanju životnog standarda radnika u trgovini. Imajući u vidu svakodnevno poskupljenje, a samim tim ugrožavanje životnog standarda R. S. TOZD Prodaje je radio na izmjeni tarifnog pravilnika, koji stupa na snagu 1. 1. 1975 godine. Kod izmjene posebno se vodilo računa da se smanje razlike u primanjima, te da bude svaki radnik stimuliran odnosno nagrađen prema uloženom radu, što je po mom osobnom mišljenju ispravno i zakonski opravdano.

R. S. TOZD Prodaje već je 5. 12. 1974 godine na svojoj sjednici razmatrao i usvojio plan prodaje za 1975 godinu. Predloženi plan od 25 milijardi starih dinara vrlo je ambiciozan a istovremeno i velika i odgovorna obaveza svih zaposlenih u trgovini. Da bi plan ispunili odnosno realizirali potrebno je da svi zajednički kako prodaja tako i proizvodnja na čelu sa rukovodstvom dajemo svoj maksimum te da proizvodnja daje svoju garanciju da će nam na vrijeme i kvalitetno izradenu robu dostaviti u prodavaonice. Bez te garancije, bez zajedničkog dogovaranja, bez jedinstvenih želja, bez međusobnog razumjevanja nemojmo očekivati realizaciju zacrtanog plana.

To je ujedno i moj apel kao predsjednika R. S. TOZD Prodaje svim radnim ljudima našeg kolektiva Alpine da se u 1975 godini zajedničko zalozimo, da damo svaki maksimum za ostvarenje našeg cilja, da naš kolektiv bude još bolji i snažniji, te da međuljudski odnosi, međusobno razumjevanje i dogovaranje budu glavni nosioci rada u našem kolektivu Alpi-

na, jer samo tada sa puno opravdanosti možemo očekivati bolju i sretniju budućnost u našem kolektivu i van njega.

I na kraju u ime TOZD Prodaje od srca želim svim radnim ljudima našeg kolektiva, kao i njihovim porodicama puno sreće, zdravlja i osobnog zadovoljstva u

NOVOJ 1975 GODINI!

## Predsednik sveta DELOVNE SKUPNOSTI SLUŽB ALOJZ ŽAKELJ:

Za nami je leto dela in tudi leto povečanih naporov, da vse nove stvari, ki nam jih prinaša ustava, čim koristneje prenesemo v prakso. Za nami je tudi leto prvih resnejših stabilizacijskih ukrepov. Tudi v našem podjetju že čutimo posledice, ki jih prinaša današnje nemirno gospodarsko vrenje v svetu. Ostajajo pa dejstva, ki jih ne moremo in ne smemo prezreti kadar ocenjujemo naše minulo delo. Ta dejstva pa so nam lahko porok, da se bomo tudi v bodoče uspešno borili in premagovali vse težave, ki bodo še nastopale v novih poostrenih pogojih gospodarjenja.

Smo velika tovarna. Naše proizvode prodajamo po vsem svetu. To so dejstva, ki nas silijo, da se tudi pri nas resno spoprimejo z vsemi težavami, ki jih prinaša dinamični razvoj naše samoupravne družbe. Organizirali smo se v TOZD, volili smo svoje delegate v SIS, odprta so nam pota na vseh ravneh odločanja, tako v tovarni, kakor tudi v KS in občini. Od vseh nas pa je odvisno, kako bomo znali izkoristiti



monžosti, ki jih omogoča nova ustava. Mislim, da smo v novem samoupravnem organiziranju šele na začetku. Tudi v naši tovarni čutimo, da so nekateri proti hitrejšemu uveljavljanju novih ustavnih določil. Vse to pa se odraža tudi pri poslovnih uspehih našega podjetja. Mislim pa, da ne glede na vse težave, ki nas še čakajo moramo ostati optimisti. Z vsjo resnostjo se moramo posvetiti tako samemu delu v proizvodnji, kakor tudi poslovni podjetja kot celote. Le s skupnimi močmi in s povečano odgovornostjo na vseh

ravnih dela bomo kos vsem težavam.

Če se bomo vsi zavedali nalog, ki jih pred nas postavlja naša družba in naša delavna skupnost, nas ne sme biti strah prihodnosti tako, da bomo ob naslednjem novem letu lahko ugotovili, da so naši skupni napori obradili dobre sadove. Pri premagovanju vseh težav v letu 1975 pa želim v imenu sveta delovne skupnosti skupnih služb pri našem skupnem delu celotnemu kolektivu veliko delovnih uspehov.

## Direktor delovne organizacije IZIDOR REJC, dipl. oec.:

Staro leto je za nami. Ni bilo lahko in ne moramo biti preveč zadovoljni z njim. Na dosti vloženega dela smo pri-



čakovali več in boljši rezultat. Ni pa spet bilo leto brez vidnih uspehov. V samoupravnih odnosih smo napravili velike spremembe, delegatski način družbenega dela je zaživel. Dobili smo dolgo vrsto dokumentov notranje

zakonodaje in — statute, pravilnike, poslovniške. V končni fazi je pravilnik o delitvi sredstev za OD. Izvršili smo registracijo DO po novi Ustavi. V tehnologiji smučarskega čevlja smo napravili odločilni korak. Osvojili smo proizvodnjo plastike. Na računalki smo spravili vse trgovine.

Prispevali smo svoj delež k politiki povezovanja: smo v Združenju obutvene industrije in v prvih dneh decembra je bil prvi zbor delegatov z volitvami samoupravnih organov in potrditvijo programa dela združenja.

Napravili smo že velike načrte za leto 1975. Enotni smo, da bomo morali napraviti več in bolje. Edino po tej poti nam bo optimizem upravičen. Stalno moramo zmanjševati režijo in stroške. Odločili smo se, da velja poglaviti poudarek borbi za konkurenčnost in boljšemu rezultatu, ki ga moramo doseči na vseh področjih dela.

Družbeni načrt razvoja nas še posebno obvezuje, za posluš do vseh kvalitetnih sprememb, ki smo jih že deležni po novi Ustavi. Novo 1975. leto, je leto, ko bomo morali dokazati svojo pravo vrednost. Ta vrednost pa bo v kvantiteti in kvaliteti. Zato nam bodi vsak dan pomemben, vsak delovni čas dobro izkoriščen, vsak na svojem delovnem mestu odgovoren in prizadeven. Ko se bomo tako videvali in srečevali vsak dan, bo zagotovo v naših mislih prepričanje, da smo na pravi poti in da izpolnjujemo svojo dolžnost do družbe delovne organizacije in sebe.

Želim vsem skupaj zdravja, uspehov in osebne sreče v novem letu 1975!

## Sindikata razširja svojo dejavnost

Približujemo se novemu letu in spet je bila v razpravi nova sindikalna lista ki naj bi nekako poenotila življenjske razmere slovenskih delavcev.

Lahko ugotovljamo, da kljub kratkemu roku, saj je bila sindikalna lista pri nas v razpravi le nekaj dni, pripomb članov kolektiva ni manjkalo. Preko 200 delegatov je tako ali drugače izrazilo svoje mnenje.

Največ razprav je bilo okrog % za minulo delo in stalnost. Kaže, da so v večini ostalih podjetij v Sloveniji imeli to do sedaj slabše urejeno, posebno za starejše delavce. Večina delavcev, ki so dali pripombe, je zahtevalo, da pri nas ostanemo pri takih merilih, ki ne bodo nikogar prizadeli.

Izvršni odbor sindikalne organizacije, ki je zaključeval razpravo, je sklenil, da originalni predlog delavcev pošlje preko ObSS na republiške organe Zveze sindikatov.

Vprašanje je seveda, če bo predlog lahko upoštevan, kajti, kakor smo že omenili, drugje so imeli prav pri tem nižji % ali pa ga sploh ni bilo.

Po mnenju vodstva sindikalne organizacije v Alpini je sindikalna lista sicer zelo v redu in bo mnogo pripomogla k dejanskemu urejanju nekaterih življenjskih vprašanj slovenskih delavcev.

Pred našo sindikalno organizacijo se postavljajo še nove in nove naloge.

Pravkar pripravljamo občne zbore sindikalnih organizacij, ki jih bomo izvedli že po novi organizaciji.

Predvidevamo najmanj 3 sindikalne organizacije, ki bi se na ravni podjetja povezovali z delegati v konferenco.

V ta namen je IO osnoval 3 skupine. Prva bo pripravljala osnovne načrte o tem kako bomo v prihodnje organizirani, druga bo pripravila teze za prihodnji program dela, tretja pa bo občne zbore pripravila po kadrovski plati.

Prosimo vse, da pomagate tem skupinam s predlogi, saj bo izredno pomembno, če se bomo organizirali dobro in delali res to in tako, kot je v interesu večine delavcev.

Sindikalna organizacija  
Alpina





# Franc Leskošek — Luka v Alpini

25. novembra 1974 nas je obiskal tovariš Leskošek-Luka član sveta Federacije, član CK ZKS in častni predsednik Zveze združenj borcev NOV. Z velikim zanimanjem si je ogledal proizvodnjo obutve,

temeljnost v odnosih. Industrija ostaja nosilec materialne baze naše družbe in kot taka se mora odločno spoprijeti z nalogami, ki jih družba nalaga. Povedal je, da moramo posebno skrb posve-



Z zanimanjem si je tov. LESKOSEK ogledal proizvodnje prostore in se z delavci veliko pogovarjal ...

plastike in se pogovarjal o načrtih in rezultatih našega dela. Tovariš Leskošek ima posebne zasluge za izgradnjo ALPINE in začetek industrije v Zireh. Kot prvi povojni minister za industrijo in rudarstvo je odločilno vplival na tedanji razvoj industrije v Sloveniji in direktno tudi

titi mladini, njihovi pravi vzgoji in se zavedati, da nas ne sme nobena stvar uspraviti.

Pohvalil je delovno vzdušje. Rekel je, da je prav presenečen nad tem, kako so člani delovne skupnosti vestno delali, ko je šel skozi obrate. Potrdil je pravilnost



... in bil presenečen nad našim razvojem

v Zireh. Bil je tudi na otvoritvi naše tovarne in jo predal namenu.

Po tolikih letih je bil prijetno presenečen nad našim razvojem in dejavnostmi, ki jih razvijamo. V daljšem razgovoru je povedal iz svojih bogatih izkušenj veliko zanimivosti, ki so dober in koristen napotek za nadaljnji razvoj. Zanimila ga je naša notranja samoupravna organizacija. Poudaril je predvsem

naše samoupravne poti in dejal, da je treba tako naprej, pa da moramo seje skrbno pripravljati in skrbeti, da bo delovni čas res dobro izkoriščen.

Ob koncu je zaželel vsem članom delovne skupnosti mnogo uspehov in čimhitrejši napredek. Mi pa smo se mu zahvalili za obisk, zaželeli zdravja, in obljubil je, da se kmalu še kaj oglasi pri nas. I. R.

## Delegati o delegatskem sistemu

V novi ustavni ureditvi zlasti s pomočjo delegatskega sistema in z uresničevanjem delegatskih razmerij delovni ljudje dobivajo ustavno — pravno in dejansko možnost, da demokratično, neposredno in enakopravno odločajo o vseh družbenih vprašanjih — od neposrednega okolja v katerem delajo in živijo, do zadev, ki so v pristojnosti federacije. Delovanje delegatskega sistema in uresničevanje delegatskih razmerij pa bo močno odvisno tudi od usposobljenosti posameznega delegata in celotne delegacije za opravljanje njihovih nalog, pravic in dolžnosti. Le resnično usposobljen delegat bo lahko uspešen pri odločanju v naših skupščinah.

Iz gornjih razlogov so se Občinska konferenca SZDL Skofja Loka, Občinski sindikalni svet Skofja Loka in Delavska univerza Skofja Loka odločili, da delegate usposablja s seminarji. Za delegate s področja Zirov je bil seminar organiziran 14. decembra 1974.

Dva delegata pa sta o dosedanjem delu delegacij in delegatov povedala naslednje:

**Stanko MRLAK — delegat iz TOZD Proizvodnja:**

»Letos aprila smo tudi v naši temeljni organizaciji združenega dela izvolili delegacijo za občinski zbor združenega dela. Delegacija TOZD proizvodnja šteje 34 delegatov. Sestaja se enkrat mesečno. Na sestankih obravnavamo gradivo, ki je pripravljeno za sejo občinske skupščine. Zavzemamo določena stališča do možnih vprašanj, katera zanimajo delavce. Določimo tudi delegate, ki naj bi zastopali stališče ima pravico poslati na vsako delegacijo na seji občinske skupščine. Naša delegacija sejo občinske skupščine 3 delegate. Naj navedem nekaj misli, za katere je delegat za svoje delo odgovoren svoji samoupravni organizaciji dela. Delegati imajo dolžnosti in pravice določene z ustavo, zakonom in statutom. V skupščini lahko predlagajo osnutke odlokov, priporočil, odredb, navodil, odločbe in drugo. Sklepajo o vseh zadevah, za katere je pristojna občinska skupščina. Možnosti za dobro delo delegatskega sistema je veliko, samo izkoristiti jih bomo morali. Sama zamisel sistema je po mojem mnenju dobra. Priznati pa moramo, da smo šele na začetku dela, da se še vsi učimo. V bodoče se bomo morali bolj povezati z družbeno-političnimi organizacijami. Do sedaj ni bilo nobenih pravih stikov. Smatram pa, da je prav Socialistična zveza, kot najširša družbenopolitična organizacija dolžna usmerjati delo delegacij. Težave so tudi v tem, da težko skličejo sejo delegacije, da bi bila udeležba polnoštevna, ker ljudje delajo v dveh izmenah. Prosim vodje proizvodnih oddelkov, da omogočijo delegatom udeležbo na sejah. Obenem pa opozorjam tiste delegate, ki bi se seje lahko udeležili, pa se je ne, da se zavedajo odgovornosti do vseh članov

TOZD proizvodnja. Uspeh dela delegacije je zagotovljen le s sodelovanjem vseh delegatov.»

**Marijan BOGATAJ — delegat iz DSSS:**

»O delu delegacij in uvajanju delegatskega sistema je bilo že precej napisano, zato ne bom povedal nič novega. Občinska skupščina se sestaja enkrat mesečno, gradivo — obrazložitev posameznih točk dnevnega reda dobimo pravočasno. Predsedniki delegacije so dolžni to gradivo, ki ga ni malo, prebrati in se pripraviti za sestanek delegatov, združenih v posamezne

konference. Ravno pri tem pa nastaja problem, ker bi moral predsednik delegacije poznati vso problematiko z vseh področij, katere se obravnavajo na sejah skupščine. To pa je delo posameznih služb ali delavcev, ne pa nas amaterjev. Tako nekatere točke obravnavamo zgolj informativno, katere pa zadevajo kraj pa bolj temeljito. Na sestanku delegatov sestavljam tudi delegatska vprašanja in seveda določimo člana oziroma delegata konference, ki se bo udeležil seje občinske skupščine.

V zvezi z obravnavo gradiva ali problematiko določenega problema v krajevnem merilu pa imam naslednjo pripombo. Menim, da bi se vprašanja, katera se nanašajo na našo krajevno skupnost, morala obravnavati skupno in ne razcepljeno po delegacijah. Na ta način bi vsi delegati kraja na seji občinske skupščine zastopali enako oziroma določeno stališče. Naslednji problem pa je tudi v tem, da gre na sejo zmeraj drugi delegat, tako da v konferencah z večjim številom delegatov pride na vrsto vsak delegat šele v enem letu in pol. Delegat, ki pa bo v celotni štiriletni mandatni dobi samo trikrat na seji občinske skupščine, pa vemo, da ne bo preveč uspešen.

Udeležba delegatov na sestankih je različna, vendar pa je v naši konferenci precej upravičeno odsotnih delegatov. Obveščeniost delegatov je zadovoljiva in pravočasna, vendar pa je novi sistem predrag, tako v občinskem, kakor v krajevnem merilu.»

## Samoupravna kronika

od 15. novembra  
do 15. decembra  
1974

**21. 11. Delavski svet TOZD Proizvodnja**

Odobreno izredno izplačilo osebnih dohodkov in sicer vsakemu članu kolektiva 1.200,00 (za neprekinjeno 10-mesečno zaposlitev v letu 1974).

Sklenjeno, da v soboto 23. 11. 1974, ki je po delovnem koledarju prosta proizvodni oddelki in DSSS redno delajo in s tem nadomestijo delovni dan ponedeljek 30. 12. 1974.

Odobrena nabava prezračevalnih naprav za oddelek plastike.

Odobrena potrebna sredstva za gradnjo hale v Zireh in na Colu.

**5. 12. Delavski svet TOZD Proizvodnja**

Potrjen predlog odbora za osebno odgovornost, da se Vinku Albrehtu izreče zaradi težje kršitve delovne obveznosti ukrep prenehanja last-

nosti delavca v združenem delu s pogojem, da se ta ukrep ne bo izvršil, če delavec v enem letu ne stori nove kršitve obveznosti.

Sprejet predlog komisije za pripravo pravilnika o delitvi sredstev za osebne dohodke, da se izvrši izravnava norm med oddelki in tudi med posameznimi fazami in naj komisija pripravi pravilnik v tej smeri.

Sprejet sklep, da se članom kolektiva, ki so vložili vlogo za odobritev posojila po II. natečaju zbora vlagateljev za območje občine Skofja Loka dovoljuje, da sodelujejo na tem natečaju.

**2. 11. Odbor za osebno odgovornost**

Opravljen javna obravnava zaradi ugotovitve domnevne kršitve delovne obveznosti zoper Vinka Albrehta zaradi prinašanja alkohola v podjetje, vinjenosti na delovnem mestu ter povzročitve večje materialne škode. Sprejet predlog ukrepa zaradi gornje kršitve.





# Vsega kar prodajamo, ne moremo delati sami

Za dopolnitev asortimana v maloprodajni mreži smo primorani dokupiti od drugih dobaviteljev skoraj polovico obutve. Sami izdelujemo za potrebe našega tržišča le tretjino potrebnih artiklov. To pomeni po količini približno polovico potreb, po vrednosti pa nad polovico. Cilj širjenja maloprodajne mreže je da bi bila naša maloprodajna mreža sposobna prodati toliko obutve, da bi v kritičnih primerih lahko vsrkala in prodala vso pri nas izdelano obutev in še nekaj dokupa. Mislim, da je taka politika prodaje pravilna in nam daje jamstvo za uspešno poslovanje tudi v slabših časih. V sedanjem času, ko veliko izvažamo, se nam ne splača širiti že tako širokega asortimana proizvodnje. Če pa bi hoteli zadovoljiti potrebam našega tržišča z našimi proizvodi, bi morali proizvodni program korenito spremeniti in bi bili naši proizvodi zelo dragi. V prevelikem strahu za prihodnost vedno nastaja problem v odnosu med prodajo domače Alpina obutve in dokupom. Res je, da smo imeli v lanskem letu veliko zalog domače obutve, a smo kljub temu morali dokupiti tisto obutev, katere pri nas ne proizvajamo. Tako politiko prodaje bomo vodili tudi še v naprej. Pri naročilih dokupa se vedno zavedamo, da ima prednost naša proizvod-

nja in da je bila zaradi tega ustanovljena maloprodajna mreža.

Postavlja se vprašanje, zakaj pri dokupu tudi uvažamo obutev, še celo preko posrednikov. Po sklepu delavskega sveta TOZD Prodaja uvažamo samo tiste vrste obutve, katere niso konkurenca naši proizvodnji in jih ne dobimo na domačem tržišču. Letos smo uvozili manjšo količino mokasink od firme Joko Italija preko Derme Zagreb. S tem uvozom smo poravnali reklamacijo prejšnjega leta. Uvozili smo tudi copate od Donda Trst, ker takih vrst obutve primanjkuje na našem tržišču. Moram povedati, da smo vso obutev, katero smo uvozili v zadnjem času, tudi takoj prodali. Da pa uvažamo preko posrednikov, je več vzrokov: V preteklosti, ko smo uvažali sami, je bilo vedno veliko pripomb zaradi vezave sredstev in tudi na carini se je vedno zatikalo. Sedaj, ko uvažamo preko posrednikov nimamo nobenih težav. Provizija znaša od 2 do 3%, če bi najeli kredit bi plačali zanj 12% obresti. Gledano s stališča celotnega poslovanja podjetja, je tudi ta poslovna odločitev v skladu z uspešnostjo poslovanja, saj s tem omogočimo našim potrošnikom izbiro več vrst obutve in pri tem tudi zaslužimo.

Ivan CAPUDER

## Končno težko pričakovana kvalifikacija

Pred nedavnim nas je dobra četrtina delavk na Colu uspešno opravila izpite in postale smo kvalificirane prešivalke. Sicer je na nek način razumljivo, da se je vse skupaj tako zavleklo. Imeli smo težave z učnimi prostori, pa oddaljenost predavateljev, delo na dveh izmenah, itd.

S teoretičnim poukom smo pričeli že spomladi 1972, nadaljevali pa v dolgih in kratkih presledkih vse do 9. novembra 1974. Ta dan smo imeli končne izpite. Veliko prostih sobot in nedeljskih dopoldnevov je bilo treba prebiti v šolskih klopih. Doživeli smo vse tisto, kar se doživlja v šoli: trema pred spraševanjem, navdušenje spoznati nekaj novega, večasih naveličanost in dolgočasno zehanje. Sicer pa je bila učna snov zanimiva. Predvsem nas je zanimala tehnologija izdelave in spoznavanje materialov. S to šolo smo si pridobile predvsem teoretično znanje, ker praktično znanje smo si večinoma pridobivale že od samega začetka obstoja obrata. Sedaj pa bomo teoretično znanje skušale čimbolj smotno povezati s prakso ter na ta način zboljšati kakovost, kot tudi količino svojih izdelkov. Naša želja je bila dokazati, da smo tudi delavke na Colu sposobne narediti izdelek kvalitetno in samostojno.

Res je bila dolga pot, predno smo postale kvalificirane prešivalke, vendar nam ni žal truda, ki smo ga v to vložile. Upamo, da bo znanje, ki smo si ga pridobile koristno, tako nam osebno, kot celotni delovni organizaciji. Zavedamo se, da mora biti naše delo predvsem kvalitetnejše, izdelki pa lepši in boljše. Velik delež k temu bi pripomogli novi delovni prostori, ki so sedaj za toliko ljudi sigurno več kot nepriemni. Prav tako nimamo urejenih ostalih pomožnih prostorov, sanitarij, pisarne za svoj obračun, tople malice itd.

Naj na koncu še izrazim željo nas vseh, ki ni samo želja, pač pa potreba — velika potreba. Želimo si novih delovnih prostorov. Prostorov, kjer bo naše delo potekalo hitreje in še bolj uspešno.

ANICA TRKMAN

# Iz prodajne službe

Ni še zaključena prodajna sezona za prodajo kolekcije jesen-zima 1974/75 v prodajni in tehnični službi, že so v teku priprave kolekcije jesen-zima 1975/76. Čimprej je treba izdelati vzorce za kolekcijo in naročiti obutev, da bi le-to lahko pravočasno proizvedli in jo ponudili potrošnikom že pred začetkom nove prodajne sezone.

V tem sestavku se bom omejil le na naročanje obutve za našo maloprodajno mrežo. Vsi dobro vemo, kako pomembno je, da naročimo pravilne količine obutve. Če bomo za prihodnjo prodajno sezono naročili premajhne količine obutve, to pomeni, da ne bomo izkoristili vseh možnosti na tržišču. Zaradi slabe poslovne odločitve bo nastal oportunitetni strošek (strošek izgubljene priložnosti). Če pa bomo za prihodnjo prodajno sezono naročili prevelike količine obutve, nam bo bremenila obratna sredstva. Kakšno coklo v poslovanju pomenijo previsoke zaloge, pa dobro vemo, saj smo se s tem problemom v preteklosti v Alpini že večkrat srečevali.

Iz navedenega vidimo, da je pri naročanju obutve za našo maloprodajno mrežo količina zelo pomembna. To pa pomeni, da je treba odločitev o količinah obutve posvetiti vso pozornost in uporabiti vse razpoložljive informacije.

Doslej so obutev za našo maloprodajno mrežo naročali poslovodje prodajal in v glavnem na osnovi tistih informacij, kolikor so jih lahko sami zbrali. Z uvedbo elektronske obdelave podatkov pa smo dobili možnost dobiti take informacije, ki nam po »peš obdelavi« niso dosegljive v tako kratkem času kot imamo na razpolago od zaključka ene prodajne sezone, do naročanja obutve za naslednjo prodajno sezono.

Gre za »Sistem napovedi prodaje«. Bistvo tega sistema je v naslednjem:

1. V prvi fazi zberemo podatke o prodaji posameznih skupin obutve v preteklih sezonah v naši maloprodajni mreži in podatke o zalozah posameznih skupin obutve v naši maloprodajni mreži ob koncu zadnje prodajne sezone. Ti podatki so osnova za izračun napovedi prodaje po skupinah obutve za maloprodajno mrežo kot celoto. Pri tej napovedi prodaje poleg podatkov o pretekli prodaji in zalozah, upoštevamo še:

a) vpliv dobavnih rokov na prodajo obutve v prejšnji sezoni,

b) vpliv proizvedenih količin obutve na prodajo v prejšnji sezoni,

c) vpliv načina preskrbe prodajal na prodajo v prejšnji sezoni,

č) vpliv predvidenih sprememb cen na prodajo v primerjavi s cenami konkurence,

d) vpliv kvalitete naših izdelkov na prodajo v primerjavi s kvaliteto izdelkov konkurence.

e) vpliv ustreznosti naših modelov na prodajo,

f) vpliv povečanja števila prodajal na prodajo v prihodnji sezoni, ipd.

Na osnovi podatkov o prodaji v preteklih sezonah in o zalozah ob koncu zadnje sezone in s kvantitativnim upoštevanjem vseh faktorjev od (a do f) izračunamo napoved prodaje za posamezne skupine obutve za maloprodajno mrežo kot celoto.

2. V drugi fazi se na osnovi števila in ustreznosti naših modelov v posamezni skupini obutve odločimo, koliko od napovedane količine za skupino bomo naročili naše (Alpina) obutev in koliko obutev bomo naročili od tujih dobaviteljev.

3. V tretji fazi izračunamo napoved prodaje po skupinah obutve za vsako posamezno prodajalno. Upoštevamo pa prodajo posamezne skupine obutve v prodajni v preteklih sezonah, zaloge posamezne skupine obutve v prodajni ob zaključku zadnje sezone in vse faktorje, ki smo jih navedli v prejšnji točki.

Napoved prodaje po skupinah obutve bo na konferenci dobil vsak poslovodja za svojo prodajalno. V okviru napovedi za skupino obutve bo potem naročil posamezne artikle. To bo vsekakor tudi za poslovodje nova informacija, ki bo lahko pomagala, da bodo naročila bolj pravilna.

Pomembno je, da posamezne faktorje pri napovedi prodaje tudi pravilno upoštevamo. Celoten izračun za MPM kot celoto in za vse prodajalne bo opravil računski center.

Vsekakor lahko trdim, da bomo na tak način pri naročanju obutve upoštevali več faktorjev, ki vplivajo na prodajo, kot pa smo jih upoštevali doslej. To pa pomeni, da od tega sistema naročanja lahko pričakujemo bolj pravilne rezultate. Nevarnost za pojav velikih posezonskih zaloz obutve se s tem znatno zmanjša.

Računamo torej, da nam bo izdelani sistem napovedi prodaje hkrati z elektronsko obdelavo podatkov omogočil naročiti bolj pravilne količine obutve.

S tem smo se pri reševanju tega problema že približali konceptu sodobne obdelave informacij s pomočjo računalnika. Cilj mora biti namreč ta, da organiziramo tak pritok in obdelavo informacij in da dobimo take podatke, da s pomočjo le-teh lahko izboljšamo ključne poslovne odločitve.

Tomaž Košir, dipl. oec.



Iz obrata na Colu — v letošnjem letu si je 20 delavk pridobilo kvalifikacijo





# Kadrovske novice

Koledarsko smo tik pred zaključkom leta. Navedla bom nekaj podatkov, ki so za nas vse zanimivi. Čeprav razpolagam s podatki le za 11 mesecev, podatki za december še niso zaključeni, moram poudariti, da je bila fluktuacija v letošnjem letu manjša kot v preteklem letu.

V letu 1973 smo sprejeli 144 delavcev, odšlo pa jih je 123. Število zaposlenih se je povečalo samo za 21 delavcev. V 11 mesecih letošnjega leta smo zaposlili 123 delavcev, z delom je prenehalo 67 delavcev. Število zaposlenih pa se je povečalo za 56 delavcev.

Število zaposlenih je v začetku leta bilo naslednje:

Skupaj	Ziri	Gor. vas	Col	Prod. mreža
1523	1015	194	79	235

Po stanju 30. 11. 1974 pa je število zaposlenih naslednje:

Skupaj	Ziri	Gor. vas	Col	Prod. mreža
1579	1050	188	80	261

Skupno povečanje števila zaposlenih, kot sem že omenila je 56 delavcev, razdeljeno po obratih pa je stanje naslednje: Ziri + 35, Gorenja vas - 6, Col + 1 in prodajna mreža + 26.

Če podatke analiziramo po mesecih, so naslednji:

Sprejeti delavci po mesecih in obratih:

Mesec	Skupaj	Ziri	Gor. vas	Col	Prod. mreža
Januar	12	8	1	—	3
Februar	1	—	—	—	1
Marec	4	1	—	—	3
April	10	5	—	1	4
Maj	6	2	—	—	4
Junij	11	9	—	—	2
Julij	19	8	—	3	8
Avgust	25	13	4	—	8
September	15	8	1	2	4
Oktober	8	4	—	—	4
November	12	5	—	1	6
<b>SKUPAJ</b>	<b>123</b>	<b>62</b>	<b>6</b>	<b>6</b>	<b>47</b>

Kvalifikacijska struktura sprejetih delavcev je naslednja:

	Skupaj	Ziri	Gor. vas	Col	Prod. mreža
Visoka strok. izobrazba	—	—	—	—	—
Višja strok. izobrazba	2	2	—	—	—
Srednja strok. izobrazba	8	5	—	1	2
Nižja strok. izobrazba	—	—	—	—	—
Visokokvalificirani	3	—	—	—	3
Kvalificirani	69	26	3	3	37
Polkvalificirani	—	—	—	—	—
Nekvalificirani	39	29	3	2	5

Odjavljeni delavci po mesecih in obratih:

Mesec	Skupaj	Ziri	Gor. vas	Col	Prod. mreža
Januar	7	2	1	—	4
Februar	4	1	2	—	1
Marec	2	—	1	1	—
April	6	2	—	—	4
Maj	5	3	1	—	1
Junij	5	3	1	1	—
Julij	9	2	2	2	3
Avgust	8	4	1	1	2
September	8	5	1	1	1
Oktober	4	2	—	—	2
November	9	4	2	—	3
<b>SKUPAJ</b>	<b>67</b>	<b>28</b>	<b>12</b>	<b>6</b>	<b>21</b>

## Marjanu Mačku v spomin



Vse prehitro se redčijo vrste naših upokojevcev.

Komaj smo se poslovili od Franca Guzelja, že je nezprosna smrt spet posegla v njihove vrste.

Poslavljamo se od Marjana Mačka, rojenega v Zireh 28. aprila 1913. V podjetju se je zaposlil v marcu 1948 kot prirojevalec. V začetku 1958. l. je bil premeščen v skladišče zgornjega usnja kot prevzemalec in kontrolor gornjega usnja. Kmalu nato je bil premeščen v nabavno službo, kjer je opravljal delo nabavnega referenta skoraj 2 leti. Ob koncu 1959. leta je zopet prevzel dolžnosti kontrolorja v prirojevavnici gornjih delov obutve. Nato je bil v letu 1967 premeščen na delovno mesto kontro-

lorja končnih izdelkov v montaži lahke obutve. S tega delovnega mesta je aprila 1969 odšel v pokoj.

Marjan je bil strokovno razgledan človek. Poleg izpita za kvalificiranega delavca je pred vojno opravil več knjigovodskih tečajev in mojstrski izpit. Vse to mu je dajalo sposobnost prevzemati dela na različnih delovnih mestih.

Poleg dolžnosti v podjetju je bil vnet in agilen član žirovskega gasilskega društva.

V zasebnem življenju pa smo Marjana poznali kot vedrega in veselega človeka. Ni ga več med nami, ostal pa nam bo v trajnem spominu.

## Porodniški dopust in skrajšani delovni čas po novih predpisih

V 48., 49. in 50. členu ZAKONA O MEDSEBOJNIH RAZMERNOSTI DELAVCEV V ZDRUŽENEM DELU IN O DELOVNIH RAZMERNOSTI MED DELAVCI IN ZASEBNIMI DELODAJALCI sta obravnavana porodniški dopust in

skrajšani delovni čas mater: 48. člen

(1) Po preteku nepretrganega porodniškega dopusta v trajanju najmanj 105 dni ima delavka, če to zahteva, pravico:

1. nadaljevati izrabo po-

rodniškega dopusta še 141 dni ali

2. delati štiri ure na dan do dvanajstega meseca otrokove starosti,

(2) Podaljšani dopust po prvem odstavku tega člena v skladu s samoupravnim sporazumom o medsebojnih razmerjih ima lahko namesto matere oče otroka, če otroka neguje in če sta se roditelja tako sporazumela.

(3) V primeru smrti matere pridobi pravico do preostalega dopusta po prvem odstavku oče otroka oziroma tisti, ki otroka neguje.

(4) Delavka, ki izrabi porodniški dopust po 1. točki prvega odstavka, ima pravico do nadomestila osebnega dohodka po posebnih predpisih.

49. člen

(1) Delavka, ki dela štiri ure na dan do dvanajstega meseca otrokove starosti, ima v temeljni organizaciji pravico do udeležbe pri delitvi sredstev za osebne dohodke za štiri ure na dan, za delovni čas nad štiri ure na dan pa pravico do nadomestila osebnega dohodka po posebnih predpisih.

(2) Delavka, ki dela štiri ure na dan od dvanajstih mesecev do treh let otrokove starosti, ima pravico do udeležbe pri delitvi sredstev za osebne dohodke po dejanskem delu.

50. člen

Ce se otrok rodi mrtev ali če umre pred potekom porodniškega dopusta, ima delavka pravico ostati na dopustu še toliko časa, kolikor ji je po zdravniškem izvidu potrebno, da se opomore od poroda in duševnega stanja zaradi izgube otroka, vsekakor pa najmanj še 42 dni.

Ti predpisi bodo začeli veljati s 1. januarjem 1975. Ko bomo prejeli natančnejša pojasnila, kako jih izvajati, vam jih bomo sporočili v našem glasilu. Jelica Diklić

Kvalifikacijska struktura odjavljenih delavcev:

	Skupaj	Ziri	Gor. vas	Col	Prod. mreža
Visoka strok. izobrazba	—	—	—	—	—
Višja strok. izobrazba	1	1	—	—	—
Srednja strok. izobrazba	5	4	—	—	1
Nižja strok. izobrazba	1	1	—	—	—
Visokokvalificirani	6	—	—	—	6
Kvalificirani	25	9	3	1	12
Polkvalificirani	2	2	—	—	—
Nekvalificirani	27	11	9	5	2
<b>SKUPAJ</b>	<b>67</b>	<b>28</b>	<b>12</b>	<b>6</b>	<b>21</b>

Vzroki prenehanja dela:

	Skupaj	Ziri	Gor. vas	Col	Prod. mreža
Z rednim odpoved. rokom	27	11	7	3	6
Brez odpoved. roka	15	8	3	3	1
JLA	6	3	—	—	3
Po odločbi za določen čas	7	—	—	—	7
Upokojeni	10	5	2	—	3
Po zakonu	1	—	—	—	1
Zaradi smrti	1	1	—	—	—
<b>SKUPAJ</b>	<b>67</b>	<b>28</b>	<b>12</b>	<b>6</b>	<b>21</b>

Ob zaključku naj vam posredujem še stanje zaposlenih po naslednji delitvi:

TOZD PROIZVODNJA	1069
TOZD PRODAJA	297
SKUPNE SLUŽBE	186

F. A.

# Kronološki pregled važnejših dogodkov v letu 1974

## V poslovanju Alpine

16. 1. Na zborih delovnih ljudi potrjen SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ZDRUŽEVANJU TOZD V DELOVNO ORGANIZACIJO

17. 1. Volitve delegatov v SKUPNI DELAVSKI SVET, DELAVSKI SVET TOZD PROIZVODNJA, DELAVSKI SVET TOZD PRODAJA, SVET DELOVNE SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB, in v ODBOR DELAVSKE KONTROLE

19. 1. Konstituirani novoizvoljeni organi samoupravljanja

27. 2. Potrjen zaključni račun za leto 1973

27. 2. Izvoljen izvršilni odbor SDS

27. 2. Za direktorja delovne organizacije ALPINA imenovan IZIDOR REJC, dipl. oec.

4. 3. Ponovno odprta adaptirana in na novo opremljena prodajalna obutve ALPINA v Beogradu, ulica Maršala Tita 36

28. 3. Izvoljene delegacije za zbor združenega dela Skupščine občine Skofja Loka:

34 članska iz TOZD PROIZVODNJA

5 članska iz TOZD PRODAJA

6 članska iz DSSS

3. 4. Izdelana najmanjša dnevna količina parov v letu 1974: 2.930 parov obutve

10. 4. Ponovno odprta adaptirana prodajalna obutve ALPINA v Zireh

15. 4. Sprejet pravilnik o delovnih mestih, na katerih se opravlja zunanje trgovinski promet

26. 4. Podeljena spominska darila članom delovne skupnosti, ki so v letošnjem letu dosegli 20 let delovne dobe v ALPINI

29. 4. Ponovno potrjena registracija za opravljanje zunanjetrgovinskega prometa

13. 5. Je stekel novi montažni trak v oddelku 525 (športna obutve)

20. 5. Uvedeno kompletiranje smučarskih čevljev v montažnem oddelku po tehnološkem zaporedju delovnih operacij

20. 5. Za vodjo TOZD PROIZVODNJA imenovan ANTON KLEMENCIC

21. 5. Za v. d. vodje TOZD PRODAJA imenovan IVAN CAPUDER

15. 6. 23 naših delavcev diplomiralo na Srednji tehnični čevljarški šoli Kranj — oddelku za odrasle žiri

29. 6. je opravilo 30 delavcev iz obrata žiri izpit za kvalificirane čevljarke delavce. Od tega 3 delavci za sekalce gornjih delov, 27 delavcev za šivalke gornjih delov

11. 7. Podpisan samoupravni sporazum o ustanovitvi poslovne interesne skupnosti ZDRUŽENE OBUTVENE INDUSTRIJE

15. 7. V montažnem oddelku 527 (lahka) v celoti uveden nov način cvikanja na sodobnih strojih firme USM

15. 7. Pri skupini tanjšanja v obratu Gorenja vas uvedeno zapisovanje opravljenega dela v minutah na dnevni obračun dela

15. 7. Osebnih dohodki prvič izplačani preko hraničnih knjižic pri Ljubljanski banki — poslovnem mestu žiri

15. 7. Ponovno odprta preurejena prodajalna obutve v Zagrebu, Ilica 74

8. 8. Prevzete vse prodajalne na strojno obdelavo na računalniku

23. 8. Odprta nova sodobna prodajalna obutve ALPINA v Murski Soboti

9. 9. Na skupni seji organov samoupravljanja sprejet:

PRAVILNIK O UCENCIH V GOSPODARSTVU

PRAVILNIK O PRIPRAVNISTVU

PRAVILNIK O UPORABI SREDSTEV SKUPNE PORABE

PRAVILNIK O UPORABI SREDSTEV ZA REPREZENTANCO

PRAVILNIK O SAMOUPRAVNI DELAVSKI KONTROLI

PRAVILNIK O LJUDSKI OBRAMBI

PRAVILNIK O ORGANIZACIJI IN NACINU VODENJA KNJIGOVODSTVA

PRAVILNIK O UREJANJU IN IZDAJANJU GLASILA DELOVNE SKUPNOSTI

PRAVILNIK O UREJANJU IZDAJATELJSKIH RAZMERIJ MED ORGANIZACIJO ZDRUŽENEGA DELA »ALPINO« IN CASOPISOM »DELOZIVLJENJE«

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O TEMELJNI VSEBINSKI ZASNOVI GLASILA DELOVNE SKUPNOSTI »ALPINA«

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O OBVEZNOSTIH DELAVCEV V ZDRUŽENEM DELU

8. 10. Prometna nesreča našega tovarnjaka pri Babini gredi, v kateri se je huje poškodoval naš nabavni referent Tone KOLENC

11. 10. Izdelana največja dnevna količina parov v letu 1974: 5390 parov

4. 11. V šivalnici lahke obutve v celoti uveden nov način obračuna opravljenega dela z zapisovanjem minut na dnevni obračun dela

8. 11. Na zborih delovnih ljudi potrjen STATUT TOZD PROIZVODNJA OBUTVE, STATU TOZD PRODAJE OBUTVE in STATUT DELOVNE ORGANIZACIJE ALPINA

9. 11. 20 delavk v obratu Col opravilo izpite za kvalificirane šivalke gornjih delov

12. 11. Obravnavan predlog družbenega plana razvoja občine Skofja Loka za obdobje 1975 — 1980

12. 11. Sprejeti pravilniki:

O GIBANJU TUJCEV

O POVRACILU POTNIH IN DRUGIH STROSKOV V ZVEZI Z DELOM

O DELU DELEGACIJE NA SO SKOFJA LOKA

O PISARNISKEM POSLOVANJU

O ZAPOSOLOVANJU IN RAZPOREDITVI DELOVNIH INVALIDOV

O SOCIALNI POMOČI V DELOVNI ORGANIZACIJI

20. 11. smo pričeli izdelovati prvo poskusno serijo smučarskih čevljev z brizganim PU notranjim čevljev

20. 11. V obratu COL uvedli obračunavanje OD v samem obratu

25. 11. Alpino je obiskal tovariš Luka Leskošek

27. 11. Ustanovljen klub zdravljenih alkoholikov

5. 12. Volitev delegatov v samoupravne interesne skupnosti

6. 12. Prvi zbor delegatov Združenja obutvene industrije in izvolitev organov samoupravljanja združenja

16. 12. Pri Okrožnem gospodarskem sodišču Ljubljana vpisano konstituiranje delovne organizacije ALPINA tovarne obutve žiri pod številko registrskega vložka 670/00.

Vpisano konstituiranje TOZD PROIZVODNJA OBUTVE ŽIRI pod številko registrskega vložka 670/1

Vpisano konstituiranje TOZD PRODAJA OBUTVE ŽIRI pod številko registrskega vložka 670/02

27. 12. Odprta nova prodajalna obutve ALPINA v Ajdovščini

Proizvodnja po mesecih v letu 1974

Mesec	parov
Januar	98.552
Februar	91.135
Marec	90.577
April	94.370
Maj	60.650
Junij	94.250
Julij	51.221
Avgust	103.388
September	100.814
Oktober	110.670
November	101.757
December	41.605
(do 15. 12. 74)	

V družbeno-političnih organizacijah »Alpine«

Sindikalna organizacija »ALPINA«

— 7. februarja — zaključek sodelovanja sindikata Alpine v zvezi neposrednim organiziranjem temeljnih organizacij združenega dela. Sindikalna organizacija je zlasti razpravljala o samoupravnem sporazumu o združevanju.

— 4. oktobra — zaključek večmesečnih razprav o internih sporazumih in pravilnikih, kjer je sindikalna organizacija bila najpomembnejši razpravljalec.

— 6. oktobra — zaključek razprav o težah za kongres slovenskih sindikatov

— 11. decembra — zaključek razprav o sindikalni listi 75

— začetek razprav in priprav na občne zборе sindikalnih organizacij Alpine

Mladinska organizacija

18. 5. Udeležba na II. zboru usnjarske in usnjarsko predelovalne industrije.

25. 5. Reorganizacija mladinske organizacije: izvolitev predsednika OO ZSMS v de-

lovni organizaciji ALPINA. Sprejeta pravila o organiziranosti OO ZSMS v delovni organizaciji. Sprejet odlok o pobiranju članarine. Sprejet program dela za naslednje mandatno obdobje.

September: Izvedene priprave za kongres ZSMS.

Oktober: Razprava in sprejetje kongresnih dokumentov.

November: Organizacija plesnih vaj. Priprave za volitve novega predsednika.

## Volitve v samoupravne interesne skupnosti so začetek novega dela

Za nami so volitve v samoupravne interesne skupnosti, tako v organizacijah združenega dela, kakor v krajevni skupnosti.

Pravo vrednost bodo nove skupščine samoupravnih interesnih skupnosti pokazale le, če bomo dosledno vztrajali na njihovi teoretično zasnovani vlogi, tudi v praksi. O tem bo zanesljivo še tekla razprava, zato danes samo še rezultati volitev.

V ALPINI smo v skupščini samoupravnih interesnih skupnosti izvolili naslednje splošne delegacije:

TOZD ALPINA

Proizvodnja:

1. KAVCIC FRANCKA
2. RUPNIK JANKO
3. MLAKAR ANTONIJA
4. PISLER ZDRAVKO
- 5.—6. GRUDEN CVETO
- 5.—6. KAVCIC MARICA
7. KOGOVSEK FRANC
8. BOGATAJ JOZE
9. POLJANSEK SLAVKA
10. MOLE MARTA

TOZD ALPINA Prodaja:

- 1.—2. GOVEKAR MIHAEL
- 1.—2. PODOBNIK ANTON
3. ARHAR JANEZ
- 4.—6. DEMSAR CIRIL
- 4.—6. KAVCIC MILAN
- 4.—6. VIDMAR FRANCISKA
- 7.—10. KAVCIC LEANDER
- 7.—10. MRAVLJE SILVA
- 7.—10. OSREDKAR FRANCKA
- 7.—10. PERNELJ SLAVKA

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB:

1. PIVK VLADIMIR
2. STRLIČ MARIJA

3. KOPAC ZORAN
4. KOPAC MINKA
5. DRMOTA VERENA
- 6.—7. GOVEKAR ANICA
- 6.—7. MOČNIK MILAN
8. TREVEN MARTA
9. KASTELEC MARIJA
10. ZAKELJ PAVEL

V Krajevni skupnosti žiri pa so za člane splošne delegacije samoupravnih interesnih skupnosti izvoljeni:

1. Bogataj Matija
2. Bogataj Metka
3. Car Stane
4. Ceplak Franc
5. Dolenc Bernarda
6. Dolenc Jožefa
7. Erznožnik Darij
8. Jereb Matevž
9. Jereb Matija
10. Jereb Pavel
11. Justin Tomaž
12. Kokelj Anton
13. Križnar Adolf
14. Mlakar Stane
15. Pečnik Boris

Volili smo tudi člane zbora Krajevne skupnosti in izvolili naslednje:

1. Albreht Roman
2. Bogataj Marijan
3. Eniko Jože
4. Erznožnik Metod
5. Kavčič Milan
6. Kogovšek Stanko
7. Maček Viktor
8. Oblak Anton
9. Oblak Niko
10. Pernelj Jože
11. Pivk Anton
12. Pivk Karel
13. Podobnik Vinko — ml.
14. Strlič Leopold

## Več obnovljenih kot novih prodajaln

V letošnjem letu sta bili na novo odprti 2 prodajalni in sicer v Murski Soboti in Ajdovščini.

Adaptacija in izdelava nove opreme pa je bila izvedena v prodajalni Beograd I, Zagreb II in žiri.

Tekoča vzdrževalna dela pa so bila izvršena pri prodajalnah in to po sledečih mestih: Novi Sad, Novo mesto, Ptuj,

Sarajevo, Sisak, Slavenska Požega, Sombor, Split, Subotica in Skofja Loka I.

V teku so še investicije za novo prodajalno v Velenju in Ljubljani v Avtohiši.

Iz zgornjih podatkov je razvidno, da je bilo v letu 1974 danega več poudarka adaptacijam in vzdrževanju obstoječih prodajaln.

Rajko SUBIČ





# Kje naj metla pesem poje?

Ugriznili smo v zadnji krajec našega veka, ki ga karakterizira iskanje odgovorov na vprašanja:

— kako zagotoviti nadaljnjo gospodarsko rast, to je več hrane za vedno številnejša usta, in pri tem ne porušiti močno razmazanega ravnovesja v naravi, in drugič:

— kako ustvarjene dobrine pravično razdeliti; torej gre za odpravo sistema, ki temelji na izkoriščanju delavca in dela.

Nesporno je, da si vsaka družba utira lastnim možnostim ustrezno pot. Toda res je tudi, da hote ali ne hote iščejo odgovore v socialističnem nauku, katerega temelje so postavili razumniki prejšnjega stoletja. Vedno manj je

tistih, trezno politično mislečih ljudi, ki bi zanikali ustreznost poti, ki smo jih izbrali doma.

To moramo vedeti, če hočemo razumeti dogajanja zadnjih nekaj let pri nas in katerega vrh predstavlja za

konska odprava klasičnega parlamentarizma in ustoličenje združenega dela.

Pravkar smo izvolili nove organe krajevne skupnosti. To sta: zbor delegatov in svet krajevne skupnosti kot izvršilni organ zbora delegatov. S tem smo rekli potrebni »a« tistemu, kar nas čaka v naslednjih letih. To pot mi ne gre zato, da bi kritično vrednotil dejanja preteklosti ali opozarjal, kaj vse naj pride v plan za naslednja leta. Osvetlil bom le plati iste modalje, katere ena stran je denar, ki ga bomo morali zbrati, če hočemo zadovoljiti svoje potrebe in drugo plat so kadri, ki so v končni konsekvenci tudi denar.

74. člen Ustave SRS določa kako zbrati sredstva »za zadovoljevanje in uresničevanje skupnih potreb in interesov«. Toda denar moramo najprej ustvariti! Nič novega ne povem, če rečem, da bo treba napeti vse sile, če hočemo, da bo naše žirovsko gospodarstvo našlo pot iz slepe ulice v kateri je. Doseči bo treba akumulativnejšo proizvodnjo, ki je edina lahko podlaga za zadovoljevanje naših potreb v smislu Ustave. Varljivo je pričakovati ne vem kakšne pomoči občinske ali celo širše družbene skupnosti ker nas je le osmino celotnega prebivalstva naše občine, ki jih, tako kot nas, tarejo podobne ujme.

Geografski položaj kraja, ne razveseljiva strukturiranost našega gospodarstva ob vseh slabostih, ki jih imamo, naravnost kričijo po večji stopnji organiziranosti, če bomo hoteli uspeli v vsak dan trših pogojih gospodarjenja. Živo delo neposrednih proizvajalcev bo treba oplojiti z znanjem, če se hočemo posloviti z dna dohodkovne lestvice, kjer smo že dalj časa redni gostje. Mačehovski odnos do strokovnih kadrov v preteklosti, ki ga še nismo povsem preživeli, gre v cvet. Stopnja nevednosti je tolikšna, da se imamo le izredni marljivosti in skromnosti naših ljudi zahvaliti, da ni slabše. Toda razkorak med potrebami in možnostmi se vsak dan veča in verjetno v prihodnje ne bomo mogli ljudi odpravljati z obljubami ali jih slepiti s prefinjeno demagogijo.

Nekateri naši krajanj, ki se jim ni treba bati vsakoletnih razpisov lastnih delavnih mest, konkurence pa v Zireh ni povsem mirno brljo v svojih brlogih, čeprav od sebe »ne dajo nobene fige«, pa bi jo lahko ali celo morali, le slabšajo že itak slabo.

Dogovarjanje in sporazumevanje, besedi za današnjo rabo, pa sta nam tuji kot le malo kaj. Malokje so politične metode, iz časov »čukovstva« izpred štiridesetih let, tako v rabi kot pri nas. Za Dolomitsko izjavo, to osmrtnico slovenskega strankarstva, nočemo vedeti, pa tudi iz krvavih vojnih let se nismo ničesar naučili. Svoje slaboumje potrjujemo s trošenjem letakov, ki naj kompromitirajo koga izmed nas, si pišemo anonimna pisma (v obupni slovensčini,

da o vsebini niti ne govorimo), ščuvamo svoje otroke k rasizmu (spomnite se parol o večvrednem Gorenjcu, zadnji incidenti pa so vam tako in tako znani), da ne omenjam drugega.

To omejenost bo treba pre-rasti, če bomo hoteli kakšen meter asfalta več, imeti boljše in več vode in vse ostalo česar si želimo. Dometi bo treba, da smo »družbena bitja« in poleg lastnih interesov videti še vsaj krajevne, če več ne zmoremo. Samo večja socializiranost, politična organiziranost in duhovna razgibanost lahko privedejo do dvosmerne ceste, ki ima simbolični in dejanski pomen.

V družbeni plan naše občine smo zapisali tudi tole: »Za dosego socialnih ciljev, ki jih v tem družbenem planu postavljamo na osrednje mesto, pa bo mimo materialnih količin potrebna velika angažiranost zavestnih subjektivnih sil (mimogrede: v Zireh je njih delež, zaradi absolutne neorganiziranosti in drugih vam znanih razlogov, nič). Osveščeni delavec, njegovo znanje in objektivni samoupravni položaj, možnost suverenega dogovarjanja in odločanja, solidarnost, vzajemnost in drugi človeški elementi so temeljni faktor in izhodišče prizadevanja na vseh področjih družbenega življenja.«

To bo treba verjeti! Miselnost menjati, če si ne želimo novih razočaranj. Naj zima prinese duhovno prenovalo da bi imeli ob letu kaj žeti!

Viktor ZAKELJ  
Dobračeva 99

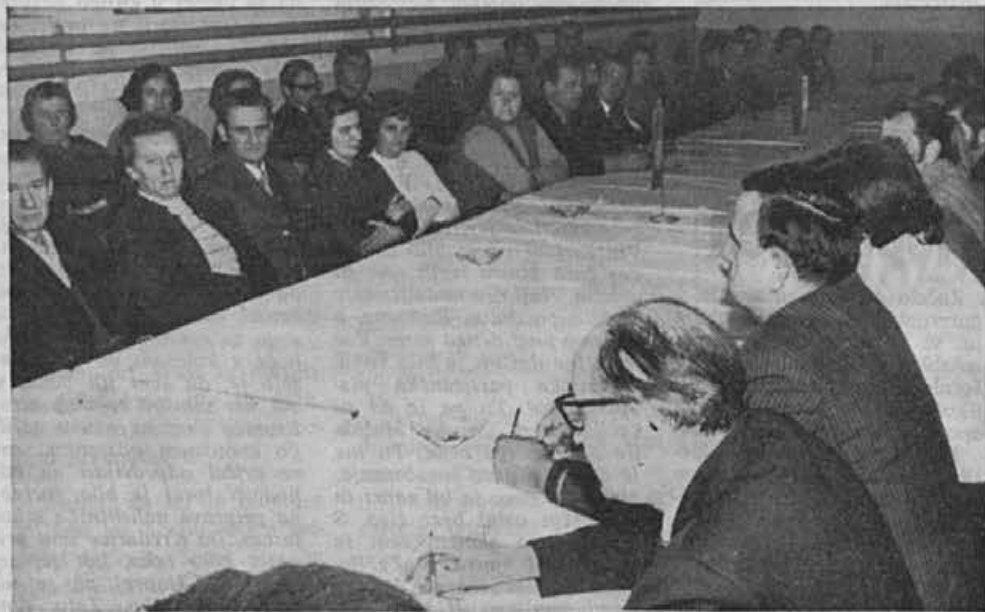
## Ustanovna skupščina kluba zdravljenih alkoholikov

Razvoj medicine je pripomogel do spoznanja, da se mora vsak kronični bolnik, ki boleha za dolgotrajno boleznijo, podrobno seznaniti z naravo bolezni, kako naj zdravi svojo bolezen in preprečuje njeno poslabšanje ali ponovitev že minulih bolezenskih znamenj. Isto velja tudi za alkoholika, ki sam pripomore k svojemu zdravljenju. K temu v veliki meri prispevajo poskusi, kako vključiti bolnika v terapevtski proces, ki so v glavnem izvedljivi v skupinskem po-

ljoja zdravnik patronažna sestra in socialna delavka. Očitno je, da klub ni kakršnakoli družbena organizacija, temveč psihoterapevtska skupina, se pravi skupina, ki se usposablja, da v čedalje večji meri prevzame svoje lastno zdravljenje in to celo v primeru, ko zaradi objektivnih ali subjektivnih težav ni možna prisotnost posebej šolanih terapevtov. Velik pomen pri delu v skupini je namreč ravno v tem, da zdravljeni alkoholik ne rešuje probleme sam, individualno, temveč s

namreč prost in svoboden, v alkoholiziranem stanju pa postane od alkohola zasvojen deluje neracionalno, ogroža sam sebe in svojo okolico, človek ni več sposoben za delo in upravljanje. Mar nismo dolžni človeku, ki je zaradi svoje zasvojenosti odrinjen na rob družbe pomagati, da ponovno zaživi normalno življenje in se vključi v družino in delovni proces?

Cilj kluba zdravljenih alkoholikov »ALPINA« je v prvi



Na ustanovni skupščini je bila udeležba presenetljivo velika

stopku. Zato smo začeli razmišljati o postopku, ki bi bil strokovno pravičen in bi alkoholika aktivno vključil v zdravljenje, omogočil pa naj bi tudi zdravljenje in rehabilitacijo čim večjemu številu bolnikov.

Ze vse omenjeno očitno kaže, da je klub takšno združenje zdravljenih alkoholikov, katerega prvenstvena naloga je zdravljenje lastnih članov in vzajemna pomoč članov, da vztrajajo pri trajni abstinenci. Člani kluba lahko postanejo vsi tisti, ki na kakršenkoli način pomagajo pri tej osnovni nalogi in ki so uspešno končali zdravljenje v bolnišnici ali dispanzerju. Razen zdravljenih alkoholikov pa so člani kluba tudi njihovi svojci in terapevtski team, ki ga sestav-

pomočjo organizirane skupine. Zdravljenega alkoholika bo najprej in najboljše razumel alkoholik, ki se zdravi tudi sam. Ta ima namreč za seboj iste težave, med zdravljenjem je naletel na podobne probleme in ovire in bo s svojimi izkušnjami veliko pripomogel sotovarišu v skupini.

V ta namen smo tudi v Zireh začeli razmišljati o ustanovitvi kluba in dne 27. novembra je bila ustanovna skupščina kluba zdravljenih alkoholikov »ALPINA« Ziri. Vodstvo in samoupravni organi so seznanjeni s problemom alkoholizma v podjetju in pokazali so precej razumevanja, saj so se precej številno udeležili ustanovne skupščine. V naših samoupravnih odnosih je človek

vrsti abstinence članov samih ter da bi delovnemu okolju, svojim najbližjim in celotni družbi pokazali, da je alkoholizem kot bolezen ozdravljiva in da je z aktivnim delom v klubu možno abstini-rati. Le z abstinenco bomo počasi odpravljali predsodke in negativna stališča do zdravljenih alkoholikov, ki jih naša družba še ima.

Zavedati pa se moramo, da je zdravljenje dolgotrajen proces. Vse tisto, kar se je pri alkoholiku pojavljalo vrsto let, se ne more popraviti kar čez noč, oziroma v roku 2—3 mesecev. Zaupanje in pomoč samoupravnih, organov družbenopolitičnih organizacij in vodstva, bomo upravičili z abstinenco in uspešnim delom.

Marta TREVEN

## Pieteta

Tokrat — brez nepotrebnih okraskov — prav do vrha — kar v prvem odstavku.

Socialistično bi mogoče bilo, spoštljivo pa ni; to je naše mnenje o sestavku, ki je bil pod naslovom PIETETA objavljen v prejšnji številki našega časopisa. Socialistično morda — zato, ker smo se navadili metati ta pojem na gnoj, ki smo ga prav v ta namen zvozili na rob ledine, ki je nikakor nočemo zorati. Brez posledic!

Spoštljivo pa ne, zakaj ta družba je prav nena- vadno dobrohotna...

Da ne bo pomote. Spoš- štovanje do mrtvih sodi v kulturo človeka...

Zares, za vse kar imamo, se lahko zahvalimo tej družbi in njeni zgodovini, našim skupnim dobrim delom. Ze dolgo nazaj smo se dogovorili, da socializma ne bomo delili — vsakomur svojo svečo — zato je neobveščnost in naivnost pisca še toliko bolj osupljiva.

Preseneča tudi nepozor- nost odgovornih, ki so znali biti že tako pronic- ljivi in presneto občutljivi. Sekretar OO ZK Alpina





# Kako bo z rudnikom urana v Žirovskem vrhu?

Tako vprašanje je uredništvo postavilo načelniku odelka za gospodarstvo Skupščine občine Skofja Loka tov. TRŽANU.

Bilo je mnenja, da je to tema, ki bi bralce »Dela-življenja« prav gotovo zanimala, saj smo Žirovskemu vrhu, ki zadnje čase zaradi urana ni več nepoznan kraj, dokaj blizu.

»Zadeva je pomembna,« je povedal tovariš Tržan, »vendar o njej ni tako enostavno govoriti, ker je še vse v razvoju. Točnejši program še ni izdelan. Razvoj rudnika niti ni zajet v dolgoročnem programu razvoja naše občine, ker smo se pri obravnavi tega dogovorili, da bomo rudnik posebej obravnavali.

V oktobru je bil o rudniku obširen razgovor v Gorenji vasi. Sodelovali so predstavniki Republiškega izvršnega sveta, Gospodarske zbornice SRS, Krajevne skupnosti Gorenja vas, strokovnjaki Geološkega zavoda iz Ljubljane in seveda tudi predstavniki škofjeloške občine. Mi smo v tem razgovoru predvsem poudarili stališče in zahteve občine, da mora biti investicija kompletna, celovita. Poleg gospodarskega mora biti v celoti rešeno tudi socialno področje. O tem razgovoru je pisalo tudi slovensko časopisje in prineslo zanimive podatke in jih zato tu ne bi ponavljali. Podrobnejše informacije pa bodo znane v nekaj mesecih.

Omenim naj še to, da ugotavljamo, da je prebivalstvo naše občine o tem premalo obveščeno in bomo morali tudi v tej smeri več napraviti.

Tovarišu Tržanu se za odgovor lepo zahvaljujemo in pričakujemo dobro sodelovanje tudi v naprej.

Objavljamo pa tudi del zapisa o razgovoru v Gorenji vasi, o katerem je govoril tov. Tržan. Zapis je pripravil novinar Janez Govekar, prinesel pa ga je časopis GLAS 29. oktobra 1974:

...Uvodoma so predstavniki ljubljanskega Geološkega zavoda predstavili svoj 1200-članski kolektiv in njegovo delo. Potem so spregovorili o Žirovskem vrhu, področju, kjer so doslej napravili že okrog 16 kilometrov vrtin v notranjost hriba.

Delo ni enostavno, so dejali. Uranove rude ni moč znati s prostim očesom, odstotek urana se ugotavlja šele na podlagi radioaktivnosti. Ko so spregovorili o velikosti rudnika, smo izvedeli, da Žirovski vrh brez dvoma spada med večje, po kvaliteti pa med srednje rudnike urana na svetu. Trenutno je v Žirovskem vrhu še veliko neraziskanih področij, poleg tega pa je ugotovljeno, da

pod svojo površino skrivajo uran tudi nekateri predeli v okolici Skofje Loke ter nekatera štajerska področja.

Investicijski program rudnika, ki je bil izdelan že pred časom, kaže, da je rudnik v Žirovskem vrhu smotno odpreti. Skupna investicija bi po tem programu znašala 380 milijonov din: 237 milijonov za osnovna sredstva, 32 milijonov za obratna sredstva, 96 milijonov za družbeni standard itd.

In število zaposlenih? Rudnik naj bi zaposloval 464 ljudi, predelava 58, za vodilna delovna mesta pa bo potrebnih 53 strokovnjakov; skupno torej 575 delavcev.

V Gorenji vasi in dolini je trenutno v načrtu gradnja 250 družinskih stanovanj s površino od 50 do 65 kvadratnih metrov na družino ter samski dom za 150 delavcev. Seveda se pri tem predvideva, da bo med zaposlenimi tudi večje število domačinov. Trenutno je na delu v rudniku okrog 50 prebivalcev kraja in okolice.

Med kreditnimi sredstvi je 75 odstotkov domači in 25 odstotkov tujih. Domači krediti bodo znašali 285 milijonov, tuji pa 95 milijonov din. Ker je Žirovski vrh prvi

rudnik urana v Jugoslaviji, nastajajo še toliko večje težave. Pravilni izkušnji ni! V prvi fazi izdelave načrta bo zajeto predvsem varstvo okolja in bazični inženiring. Šele po pregledu tega in na podlagi dovoljenj ustreznih republiških institucij bo mogoče začeti z drugo fazo dela. Če bi vse potekalo po načrtih, bi bila prva faza dela končana čez šest mesecev.

V drugi fazi je na vrsti detajlno projektiranje in izdelava projekta. Za to pa je potrebno najmanj osemindvajset mesecev. Rudnik naj bi torej začel z rednim obratovanjem konec leta 1978!

...Nova cesta! Da ali ne? Odgovor na to vprašanje je posredoval direktor republiške skupnosti za ceste inž. Lojze Blenkuš. Cesto je nujno treba rekonstruirati, je dejal. Treba bo izbrati polonoma novo traso. Idejni projekt je naročen in bi moral biti izdelan že septembra, a je v zamudi. Pričakujemo ga decembra! Rekonstrukcija odseka Skofja Loka — Gorenja vas bi veljala 140 milijonov din. To pa je 125 odstotkov sredstev, kolikor jih je prihodnje leto namenjenih za ceste v vsem slovenskem prostoru. Kje dobiti denar? To je zdaj glavno vprašanje.

Se podatek: iz Jeprce do Gorenje vasi se bo za potrebe rudnika dnevno prevažalo 130 do 150 ton raznoraznega materiala...



## S kolesom na Triglav

Od kje mi ta ideja? Poročila se mi je že pred leti, ko sem se vrnil s križarjenja po Sloveniji. Takrat me je pot peljala v Prekmurje in čez Pohorje domov. Nisem mislil, da se bo vlekla tako dolgo, preden bo ta ideja izpeljana. Letos sem se pa odločil na hitro. Dan, dva sem se posvetil kolesu, nekaj malega prtljagi. Na pot sem odrinil 1. avgusta ob 6 uri zjutraj. Vse do Skofje Loke me je spremljala gosta megla. V Loko sem prispel celo malo premražen, od megle pa moker. Do Kranja pa je sonce že pokazalo svojo moč. Tako sem se lahko preoblekel v udobnejšo obleko. Naslednja etapa je tekla do Bleda po stari cesti. Tukaj sem poskrbel za popotnico, jedačo in pijačo. Do tu sem se skoraj celo pot peljal, nadaljevanje pa je kazalo drug obraz. Najprej sem si ogledal edinstveno sotesko Vintgar pri Bledu. Krajši sprehod po soteski mi je povrnil moči. Z Vintgarjem pa je bilo za nekaj časa konec lepih cest in asfalta. Najlažje nadaljevanje bi bilo po dolini Radovne, a jaz sem imel drugo smer. Vse nadaljnj dni mi je bila vodič Gorenjska partizanska planinska pot. Tu pa je od tu zavila skozi gozdove Mežaklje do njenega vrha. Tu me je doletelo prvo razočaranje: planinski dom je bil zaprt in tako sem ostal brez žiga. S kolesom na samem sem se skozi gozd spustil v Zg. Radovno. H kovinarski koči v Krmi sem prispel že v poznih popoldanskih urah. Tu sem naletel na prve domačine — Žirovce, ki so prišli v kraljestvo gora. Ko sem vsem prisotnim razgrnil svoj načrt, so me gledali precej čudno, posebno, ko sem omenil še kolo. Pri upravniku sem se pozanimal o nadaljevanju poti proti Kredarici. Do Kredarice je bilo še precej ur hoda, vendar me to ni odvrgnilo od nadaljevanja, kljub pozni uri, saj se je bližalo šesti zvečer. Z nahrbtnikom na hrbtu in kolesom okrog vratu sem zakoral proti Zgornji Krmi in mraku naproti. Razgleda mi je zaradi teme zmanjkalo, pot pa mi je ob zvokih četrtkovega večera krajšal tranzistor. V trdnem mraku sem prispel do pastirske staje v Zg. Krmi. Pastir me je zelo toplo sprejel in postregel z večerjo. Tu sem tudi prespal. Ko sem se

zjutraj zbudil me je vse pomalem bolelo, najhuje pa je bilo okrog vratu in ramen. Pot proti Kredarici sem nadaljeval zelo počasi, saj me je prtljaga preveč vlekla k tlom. Med potjo se mi niso čudili samo ljudje, ampak tudi gamsi, kateri so me opazovali z bližnje skale. Da bi jih fotografiral mi ni uspelo, kajti preden sem aparat pripravil, gamsov že ni bilo več. Ko sem prispel na Kredarico, so tamkajšnji obiskovalci ravno lezli iz toplih postelj. Za moj prihod je vedelo le nekaj ljudi, sa jih je bilo okrog koč zelo malo. Ko prideš v kočjo je običaj, da se vpišeš v knjigo gostov. To nisem storil ne prvič, ne zadnjič, zadnjič je verjetno bilo s pripisom »S kolesom na Triglav«. Privoščil sem si obilen zajtrk. Med obedom pa sem prisluskoval komentarjem na moj pripis. Nekateri so samo komentirali, drugi so se pa hoteli prepričati, če je to res s tem, da so šli v bližini kakšno kolo. Ko so ugotovili, da je res, so se začeli spraševati, kdo bi bil ta, za kakšnega so me imeli ne vem, ki hoče s kolesom na vrh. Kazalo je, da sem jih bodel v oči, ker sem bil sam za mizo. Resnice jim pa nisem tajil. Po enournem postanku sem se pričel odpravljati na odhod. Najprej je bila potrebna priprava nahrbtnika s kolesom. Do Kredarice sem prinesel kolo tako, kot je, sestavljeno. Naprej pa se nisem upal tako. Zato sem kolo razstavil, odvil kolesa, potem pa vse skupaj navezal na nahrbtnik. Na moj odhod je čakalo precej ljudi, seveda s fotoaparati. Nekaj je bilo celo tako dobrih, da so mi pomagali oprtati prtljago. Pravo težo nahrbtnika sem občutil šele sedaj. Odhod je bil burno pozdravljen in posnet na filmski trak domačih in tujih planincev. Na pot sem jo mahnil kar sam. Do vrha sem porabil precej časa, predvsem zaradi poziranja mimoidočim. Vsakdo me je vprašal, za kakšno stavo gre. Odgovor je bil: »Za nobeno!«

Na vrhu sem kolo zopet sestavil ter se po vrhu Triglava zapeljal nekaj metrov. Ob tem sem si pa mislil, verjetno je malo ljudi, ki bi se na taki višini in Triglavu vozili s kolesom.

(Nadaljevanje na 10. strani)

VENCLJU JENKU, delavcu iz obrata Gorenja vas želimo ob odhodu v pokoj veliko zdravja in zadovoljstva.

Poročili so se:

Rozika NAGLIČ in Mirjana GROSELJ

Iskreno čestitamo!

## Šahisti dosegli lep uspeh

Začelo se je tekmovanje v gorenjski ligi. Žirovska ekipa je v 1. kolu, čeprav zelo oslABLJENA, dosegla lep uspeh. Igrala je neodločeno z ekipo Skofje Loke, ki je bila nesporen favorit.

Tudi sicer je šahovsko življenje pestro. Prvenstvo Žirov prinaša presenečenje, le največji favoriti se nekako izognejo najhujšega — porazov. Trenutno vodita Franci Pečelin in Tone Eniko.

## Zapišite, da sem jim hvaležen!

Pride v pisarno tovariš Tone Trček, naš delavec.

»Vselil sem se v novo hišo, pa bi se rad zahvalil vsem, ki so mi pomagali, da je naša družina dočakala srečni trenutek. Saj se spomnite, da ste člani kolektiva ALPINA v Zireh in Gorenji vasi, na pobudo sindikalne organizacije, februarja 1974 prispevali sredstva za našo gradnjo, nekateri pa so mi kasneje pomagali še z delom. S to pomočjo in seveda tudi z lastnimi sredstvi in našim trdim delom smo hišo toliko dogradili, da smo se pred zimo vselili. Uredili smo si topel dom, ki smo ga dosedaj zelo pogrešali.

Bi lahko torej objavili zahvalo v našem časopisu?»

»Bomo, Tone.«

**STONE TRČEK SE V SVOJEM IMENU IN V IMENU DRUŽINE NAJLEPŠE ZAHVALJUJE VSEM, KI SO MU Z DELOM ALI DENARJEM POMAGALI PRI GRADNJI STANOVANJSKE HIŠE. OBENEM VSEM ZELI SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO.**





Dedek Mraz poklanja našim najmlajšim literarnim prispevkom, ki ga je napisal **Leopold Suhadolčan**. Njegovo ime sodi med imena najbolj branih mladinskih pisateljev. Rodil se je v Žireh 10. 8. 1928, danes pa prebiva na Koroskem, v Prevaljah. Ta prispevek smo odkrili v knjigi *Mornar na kolesu*.

Knjiga ima več krajših del in zasledimo v njej opis njegovega otroštva, ki ga je preživel v našem kraju. Tudi starejšega bralca bo prispevek z zanimanjem pritegnil k branju

## Prvi škornji

Najdalj v mladost mi sega vesel spomin. Čeprav sem pozneje doživljal tudi žalostne trenutke, je bil prav ta veseli dogodek kot svetla špranja, ki je zmerom nekje odprta. In tako se danes bolj natanko spominjam veselih kot žalostnih dogodkov. Rodil sem se v Žireh, in taki so žirovci: skozi življenje gredo s tihim, zadržanim nasmehom.

Hiše, v kateri sem se rodil, danes ni več; na njenem mestu so zgradili novo. Meni je ostala v spominu stara hiša, naslonjena v breg, s slamnato streho, s hišo zgoraj, s črno kuhinjo, z atovo delavnico in s hlevom pri zemlji. Za hišo proti Goropekam je stal kozolec in nekoliko više nad potjo čebelnjak.

Tu je bil moj svet: na sončnem hribu za hišo, v starem kozolcu pri kravi in konjih, na skladovnici drv in desk, pri čebelnjaku, na bližnji poseki pri malinah.

Mislil, da mi je bilo pet ali šest let, ko mi je ata prinesel škornje. Sedel sem na skladovnici drv, ko je prihajal po poti iz Žirov. Bil je v uniformi finančnega stražnika. Dopoldne je še deževalo, zdaj je nenadoma posijalo vroče sonce, drva so se komaj posušila. Ata se je ustavljal pred mano, snel z glave službeno kapo in si brisal potno čelo. Potem je odprl papirnato škatlo, ki jo je nosil pod pazduho, in pokazali so se mi novi svetli škornji; njihova črna guma se je lesketala v soncu.

Ker se še zmerom nisem premaknil, je ata rekel:

»No, pridi in jih pomeři«.

Zlezal sem s skladovnice in prijel z vsako roko en škorenj. Dišala sta po komaj pečeni barvi. Potem sva oba z

atom pogledala na moje bose noge. Bile so blatne do kolena.

»Pojdi in si jih umij.«

Odšel sem s škornji v rokah do vode, sedel na kamen ter postavil škornja vsakega na eno stran. Nekaj trenutkov sem jih samo gledal. Takrat jih še ni bilo tako lahko dobiti kot danes, ko jih trgovine ponujajo vseh velikosti, barv in oblik. Umil sem si noge in si jih posušil na soncu.

Ko sem se obul, sem se vrnil proti hiši. Stopal sem počasi, se ustavljal, si škornje zmerom znova ogledoval ter se kdaj pa kdaj sklonil in jih pogladil z roko. Mama in ata sta stala na pragu in me čakala, štela sta moje korake. Ustavil sem se pred njima in ju pogledal. Ata se je nasmehnil in dejal: »Narobe si jih obule«.

Takrat nisem mogel takoj doumeti, kako je narobe in kako je prav. Škornja sta se mi zdeli povsem enaka. Gotovo je potrebna velika učenost, da ju ločiš. Moral sem sestiti na klop, da mi ju je mama potegnila z nog ter ju zamenjala.

Levi škorenj, desni škorenj, leva noga, desna noga, kdo bi si mislil, da je taka razlika, da je to tako pomembno v življenju. Levo, desno, noga je noga, obe sta moji, na obeh imam pet prstov, zmerom si moram vse univati.

Zvečer sem škornje skrbno umil in jih posušil, zato mi je mama dovolila, da sem jih vzel s sabo v posteljo. Nisem se mogel za čelo noč ločiti od njih. Nataknil sem si jih na roke in tako zaspal.

Sanjalo se mi je, da sem krenil v trg po rokah, na katere sem si nataknil škornje. Tačal sem sem in tja po tr-

gu, ljudje so drli iz hiš in se spogledovali. Zavil sem k stricu v pekarno, na vsako nogo, ki mi je štrlela v zrak, mi je nataknil presto, vajenec pa se mi je smejal, da so mu usta počila do ušes, ne bo več mogel jesti prest. Vračal sem se po mostu čez Soro, zlezal na ograjo ter kot klovn telovadil nad reko. Sredi mostu pa se mi je zavrtelo v glavi, most je odplul kot velika ladja, zgubil sem ravnotežje in omahnil v reko. Padal sem, padal ter se šele v zadnjem trenutku prebudil.

Komaj sem drugo jutro odprl oči, sem kar v srajci skočil v škornje. Posebej sem se potrudil, da bi obul levi škorenj na levo in desnega na desno nogo. In ko sem najbolj pazil, se mi je spet ponesrečila.

»Za božjo voljo« je bila huda mama, »kaj si ne boš nikoli zapomnil, da se levi in desni zmerom kregata...«

Ves nesrečen sem jo gledal in nisem mogel verjeti. Tako sem se veselil škornjev, zdaj pa si jih ne znam obuti, ne znam z njima telovaditi po ograji mostu, imam ju za enaka.

Stara mama pa me je opozarjala: »Le pazi se! Če se

boš narobe obuval, boš pohlodil samega sebe!«

Vse bolj sem se bal leve in desne strani. In gotovo je zelo hudo, kadar pohodiš samega sebe. Zvečer si škornjev dolgo nisem upal sezuti, ker me je bilo strah, da bi si jih potem narobe obul. Mama mi jih je komaj spravila z nog.

Potem sem se le domislil rešitve. Škornje sem skrbno umil in posušil. Tiho sem odšel v sobo, se slekel, tako da sem imel na nogah le še škornje. Še enkrat sem pogledal k vratom, če je kdo v veži. Mama je pospravljala posodo, stara mama je klekljala.

Legel sem v posteljo kar obut. Leže sem si potegnili z noge najprej desni škorenj ter ga položil na tla na desno stran postelje, nato pa sem si sezul še levega ter ga postavil na drugo stran postelje k levi nogi.

Srečen in zadovoljen sem oblečal. Tako lepo sem razrešil spor med levim in desnim, vsak ima zdaj svojo stran. Še sem kdaj pokukal k levemu in desnemu škornju in si šepetal: »Da mi le ne bi ponoči kak škrt znova zamenjal škornjev.«



— Notri je na žalost vse polno, lahko pa vam pogretno mizo na terasi ...



— Sosed, prosim vas, ne hajte butati ob strop, je že brez tega dovolj hrupa.



— Mama, ko bom zrasla, se bom poročila z Dedkom Mrzom!



— In kaj delate preostalih 364 dni?



— Oh, draga, saj res, srečno novo leto!

## Praznovanje Dedka Mraza v Žireh

27. XII. ob 18.30<sup>h</sup> *Dedek Mraz s spremstvom obišče in obdaruje gojence ČSIC Žiri*

ob 20.00<sup>h</sup> *Dedek Mraz s spremstvom obišče in obdaruje učence osmih razredov osnovne šole Žiri*

28. XII. ob 8.00<sup>h</sup> *Dedek Mraz s spremstvom obišče in obdaruje gojence vzgojno varstvene zavoda Žiri*

ob 9.00<sup>h</sup> *Dedek Mraz s spremstvom obišče učence od 1.—7. razreda osnovne šole Žiri.*

ob 16.00<sup>h</sup> *Dramatski krožek osnovne šole PADLIH PRVOBORCEV ŽIRI, uprizori za vse otroke in starše krajevne skupnosti Žiri v dvorani SVOBODE novoletno igrico »Vesela zgodba o žalostni princeski«. Po igrici bo dedek Mraz s spremstvom delil otrokom darila.*





# Nagradna križanka »Voščilo«



	<b>Srečno 75!</b>	BURVA, SALOIGRA	POVESNO SLAME	NAKAKANJE	OMEHČANJE MEHČAVA	<b>Srečno 75!</b> ZELI SEŠTARJALOC	HUDA JEZA, BES	DVOJICA	IME ITAL. PESNICE NEGRİ	TEKMECI, NASPROTNIKI	BREZ-CVETNOST TAJNO-CVETK	OTOČJE V ARHIPELAGU TUAMOTO
		SLIKA	F			SLAVNO STAROGRŠKO MESTO						
		NAJMANJŠI DELEC SNOVI				VOTNA MERA V MATEMATIKO						N
		MALA VEČERJA				ZALAR ANTONIJA						
							MARIBORSKA OPERNA PEVKA (ONDIHA)	BELGIJSKO NIROZEM. REKA	IME PEVKE ŠTEFOK KEM. ZJAJAK ZA ERBIJ			
<b>Srečno 75!</b>	PAST ZA MUHE MUHOLOVEC	Z IKOLAMI OKRAŠENA STENA	ZVE ZNA UPRAVA	IME BOL-GARSKEGA PISATELJA PELIHA	OBMOČJE V STARIH ČASIH ZARE ZA	NIKOLAJ ČERKASOV ŽITNI PLOD	VRSTA METLE SAMOJED, JURAK					ZVIŠANA HOTAJA
TARNANJE JAMRANJE						E	PLETENKA ŽABJA NOGA					
HAVAJSKE PLOŠČATE KITARE				L		OBREKOVANJE RUSKI VIOLONČIST (DAVID)			<b>Srečno 75!</b>	VELKAVRIVA SLADKOVODNA RIBA		
HELEHA OVSENK		REDKEJŠE ŽEN. IME KARIBSKO OTOČJE				INDIJSKI DROBIŽ NAMEJSKO DELOVANJE	N	S	KESANJE IME KITAJ. VODITELJA CE TUNGA			
OSEBA IZ BIBLIJE			N	VELIKO JEZERO V JUŽNEM DELU AFRIKE BERNARDA RIBA SEVER. MOHORIC NIH MORIJ		J	ZAHODNO-EVROPSKI VELETOK	VRSTA TISKA	MODA PRI DOLŽINI OBLAČIL	EFEKTEN KOKEC PRI SAHU		REKA MED POLJSKO IN NDR
IME KAM-BOŠKEGA PUČISTA NOLA				POJAV MED NEVIHTO		KOVINA ZA KROMANJE			REKA V FIRENCAH HRVAŠKA POKRAJINA		R	
KONICA				PIJACA IZ SADJA ČARJOST, MIK		VZDEVEK ARISTOTELA ONASSISA	GLAVNOŽEC SMEŠNICA	F				D
VTIKALO, ZATIC				AM. SKLA DATELJ RUSKEGA RODU (IGOR)	S				ORANJE	SILVA RUPNIK RAFAEL ALBREHT		
NAS CELO-VEČERNI FILM				JAJČNIK, OVARIUM			ORODIŽENO VOJAŠKO SPREMSTVO					
GORAT DEL ARABIJE	S			MAJHNA SOHA, KIPEC			PAPEŠKA KRONA					Išem delavcem želi Srečno novo leto alpina

## Rešitev križanke »Dan republike«

Vodoravno: MEH, SKALOLOM, ALA, KAZEMATA, TEL, AROMATIK, JUGOSLAVIJA, PRAZNIK, NE, AS, KR, ANE, CA, GVANO, LEV, KAL, ASAM, OPUS, KO, SENTA, DRUGO, ZASEDANJE, AJA, BRDAR, DOL, ERAR, TVAR, LIANA, ILOK, ORA, ONJEGIN, KVASINA, NIT, KOC, AKE,, ALTONA, MIJA, OJE, DEC, RAINER, OMAR

Reševalcem križank priporočamo večjo pazljivost! Marsikdo je po sreči ob žrebanju bil ob nagrado zaradi ene same napačne črke!

## S kolesom na Triglav

(Nadaljevanje s 8. strani)  
Ob sestopu na Planiko sem naletel celo na novinarja. Tudi ta me ni spustil naprej, dokler me ni slikal. Stekel je tudi krajši pogovor, o čem,

IZZREBANI SO BILI NASLEDNJI RESEVALCI

1. KAVČIČ SREČKO, prejme nagrado din 50,00
2. STAJER ZORKA, prejme nagrado din 30,00
3. ŽUST NADA, prejme nagrado din 20,00

Rešitev križanke, ki jo danes objavljamo, pošljite uredništvu v zaprti kuverti s pripisom »Nagradna križanka« do 15. 1. 1975.

ve marsikdo, saj je bilo v časopisu. Sam sestop je bil veliko lažji, zato sem imel tudi krajše postanke — v Vodnikovem domu in Planiki. Od Vodnikovega doma proti

Pokljuki sem bil zopet presečen, saj sem srečal lepo število Zirovcev, ki so hiteli ravno v nasprotno smer. Na Pokljuko sem prispel že pod večer. Vprašanje pa je bilo, kje najti prenočišče. V hotel se nisem upal, saj sem bil preveč prenojen in umazan. Veliko pa nisem mogel izbirati. Vozil sem se še tako dolgo, dokler se je kaj videlo. Potem sem jo ubral za prvo kolibo za spravljanje sena. Kazalo je, da z njo ne bom nič boljši, saj je bila z vseh strani zaprta, tako da zavetja v njej nisem našel. K sreči pa je bil pokošen sosednji breg. Za steno kolibe sem nanesel kup sena, se dobro oblekel in legel k počitku. Po kakšni uri me je pričelo zebsti. Ni kazalo drugega, kakor da sem se ponovno odpravil v breg po seno. Ko ga je bilo toliko, da sem se z njim zakril, je bilo dobro.

Zjutraj me je zbudila zelo hrupna budilka, saj je v bližini rjovel srnjak. Pot me je vodila preko Koprivnika v Bohinjsko Bistrico. Na tem cestnem delu sem

imel »srečo«, da sem doživel gumidefekt. Do Bohinjske Bistrice je bila vožnja zelo prijetna, saj teče cesta venomer navzdol, a je bilo zato slabše, ko sem se dvigal na Jelovico. Imel sem občutek, da klancu ne bo konca, ko se mi je asfalt tako počasi pomikal izpred nog. Na vse sem pozabil pri spustu v Selško dolino, preko Rudnega in Zeleznikov — do Skofje Loke.

Ko sem čez dobro uro parkiral doma, ni bilo na meni suhe cunje. Vse je bilo popolnoma prenojeno. Čeprav je bilo za menoj dvainpolnednevno popotovanje, mi je to dalo moči, da sem še s hitrejšim tempom vozil proti domu. Povrhu mi je pri znojenju pomagalo še sonce. Priznati pa moram, da nisem še nikoli poprej naštel toliko studencev po dolini, da bi mi prišli prav.

Doma nisem vsega odvrnel. Hotel sem se pripraviti, koliko prtljage sem vse dni nosil s seboj. Kolo in nahrbtnik sta ustavila kazalce tehtnice skoraj pri 25 kg.

Ob srečni vrnitvi in uspelem in izpeljanem planu sem

pozabil na vse napore. V spomin pa se mi je utisnilo kup različnih občutkov in vtisov, katere se pa ne da kar tako opisati. Verjetno pa to ni bila zadnja ideja, kako naj jo mahnem v gozd.

Peter MLINAR

»DELO, ŽIVLJENJE« je glasilo tovarne obutve ALPINE ŽIRI

Ureja ga uredniški odbor:

ANA RAMPRE  
VLADIMIR PIVK  
ALFONZ ZAJEC  
MILAN MOČNIK  
ANTON ŽAKELJ  
RUDOLF POLJANSEK

MAJDA JESENKO — odgovorna urednik

Izhaja mesečno. Naklada 1600 izvodov

Fotografije: FRANC JESENKO

Tisk: Gorenjski tisk Kranj